

Sygn. akt IV U 99/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Lipińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Patrycja Czarnik

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2013 roku w Tarnowie na rozprawie

odwołania S. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 28 listopada 2012 roku nr (...)

w sprawie S. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 99/13

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 5 czerwca 2013 r.

Decyzją z dnia 28 listopada 2012 r., nr (...)- (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), odmówił S. S. przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 22 listopada 2012 r. stwierdziła, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy.

Odwołanie od tej decyzji wniosła S. S., domagając się jej zmiany i przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu, kwestionując prawidłowość przeprowadzonego badania oraz ocenę zgromadzonej w sprawie dokumentacji medycznej, odwołująca podniosła, że poważne schorzenia kręgosłupa uniemożliwiają jej wykonywanie pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Podkreślając, że z zawodu jest kucharzem i do tej pory w zawodzie tym pracowała, będąc oprócz tego operatorem przy taśmie i pomocą kuchenną, zaakcentowała, iż wszelkie prace, przy których mogłaby zostać zatrudniona wiążą się ze znacznym

obciążeniem kręgosłupa i wymagają pozycji stojącej. Zauważyła też, że ma 56 lat i w jej przypadku przekwalifikowanie zawodowe nie jest możliwe.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że odwołująca S. S., urodzona (...), ma wykształcenie zawodowe o specjalności kucharz i w zawodzie tym pracowała. Oprócz tego była bufetową, pomocą kuchenną, operatorem urządzeń dozujących i pakujących w zakładach farmaceutycznych, sprzedawcą, ostatnio zaś pomocnikiem fizycznym w zakładzie przetwórstwa rybnego.

Od 8 maja 2007 r. do 1 maja 2008 r. ubezpieczona pobierała świadczenie rehabilitacyjne, zaś od 2 maja 2008 r. do 30 września 2012 r. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

W dniu 31 sierpnia 2012 r. odwołująca wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o ponowne przyznanie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zaskarżoną decyzją z dnia 28 listopada 2012 r. ZUS Oddział w T. odmówił S. S. przyznania prawa do tego świadczenia, ponieważ Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 22 listopada 2012 r. stwierdziła, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy.

(okoliczności bezsporne)

Sąd Okręgowy ustalił ponadto następujący stan faktyczny sprawy:

Lekarz Orzecznik ZUS w opinii lekarskiej z dnia 8 października 2012 r. stwierdził u wnioskodawczyni:

- zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa odcinka L-S z nawracającymi zespołami bólowymi,
- przebytą dwukrotnie operację wypuklin jądra miażdżystego (...) w 2007 r.,
- dystymię.

W konsekwencji, Lekarz Orzecznik ZUS uznał, że odwołująca nie jest niezdolna do pracy.

Na tej podstawie, decyzją z dnia 25 października 2012 r. ZUS Oddział w T. odmówił wnioskodawczyni przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W dniu 19 października 2012 r. wpłynął do organu rentowego sprzeciw ubezpieczonej od orzeczenia Lekarza Orzecznika, co spowodowało, że sprawa skierowana została do Komisji Lekarskiej ZUS, która w opinii lekarskiej z dnia 22 listopada 2012 r. rozpoznała u wnioskodawczyni:

- zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa odcinka L-S z nawracającymi zespołami bólowymi,
- przebytą dwukrotnie operację wypuklin jądra miażdżystego (...) w 2007 r.,
- dystymię,
- nadciśnienie tętnicze I stopnia w stadium wydolności krążenia, wyrównane farmakoterapią,
- wole guzkowe tarczycy z substytucją, eutyreozę klinicznie.

W konsekwencji, Komisja Lekarska ZUS uznała, że odwołująca nie jest niezdolna do pracy.

Orzeczenie to legło u podstaw wydania zaskarżonej decyzji, którą uchylono decyzję z dnia 25 października 2012 r.

dowód:

- orzeczenie Lekarza Orzecznika z dnia 08.10.2012 r.- k. 206 cz. II akt ZUS,
- orzeczenia Komisji Lekarskiej z dnia 22.11.2012 r.- k. 209 cz. II akt ZUS,
- decyzje ZUS z dnia: 25.10.2012 r. i 28.11.2012 r.- k. 173, 182 cz. III akt ZUS,

W celu stwierdzenia czy i w jakim stopniu odwołująca jest niezdolna do pracy, czy istniejąca poprzednio częściowa niezdolność do pracy ustala oraz czy nastąpiła poprawa jej stanu zdrowia i na czym polega, jak również kiedy powstała niezdolność do pracy, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych: lek. med. J. S.- specjalisty neurologa, lek. med. J. S.- specjalisty chirurga ortopedy- traumatologa, lek. med.

E. W.- Z.- specjalisty chorób wewnętrznych i lek. med. P. M.- specjalisty kardiologa.

W pisemnej opinii z dnia 9 kwietnia 2013 r. biegli sądowi neurolog, chirurg ortopeda- traumatolog, specjalista chorób wewnętrznych i kardiolog zdiagnozowali u odwołującej:

- przewlekły zespół lędźwiowy,
- dyskopatię wielopoziomową,
- stan po leczeniu operacyjnym przepukliny jądra miazdżystego (...),
- nadciśnienie tętnicze I stopnia,
- wole guzkowe tarczycy,
- zaburzenia nastroju w wywiadzie,
- żylaki kończyn dolnych.

W oparciu o przeprowadzone badanie oraz wyniki badań specjalistycznych uznali, że odwołująca nie jest niezdolna do pracy.

W uzasadnieniu opinii podali, że badana jest sprawna fizycznie, porusza się samodzielnie, stoi na palcach i piętach, zaznaczając, że siła kończyn dolnych jest dobra.

U odwołującej stwierdza się natomiast upośledzoną ruchomość kręgosłupa lędźwiowego, przy czym neurologiczne objawy ubytkowe są niewielkie. U pacjentki nie rozpoznano porażań, wyraźnych objawów rozciągowych czy zaników mięśniowych. Żylaki kończyn dolnych nie są powikłane zmianami zakrzepowymi. Sprawność kończyn górnych jest pełna, ruchy chwytne dłoni i precyzyjne zachowane. Nadciśnienie tętnicze przebiega bez powikłań narządowych i dobrze poddaje się kontroli farmakologicznej. Krążenie jest wydolne. Zaburzenia tarczycowe leczone są substytucyjnie i nie dają objawów dekompensacji klinicznej. W aktualnym stanie zdrowia brak jest przeciwwskazań do wykonywania przez odwołującą pracy zawodowej fizycznej ze względu na niewielkie nasilenie zmian chorobowych i nieznaczne upośledzenie sprawności organizmu, z wykluczeniem ciężkiej pracy fizycznej i wymagającej długotrwałego utrzymywania wymuszonej pozycji statycznej.

dowód:

- opinia sądowo- lekarska z dnia 09.04.2013 r.- k. 11-14,

Sąd w całości podzielił opinię biegłych sądowych neurologa, chirurga ortopedy- traumatologa, specjalisty chorób wewnętrznych i kardiologa, uznając, że zawiera ona kompleksową i wyczerpującą ocenę stanu organizmu odwołującej, a nadto uwzględnia wpływ rozpoznanych u niej schorzeń na zdolność do pracy. Sąd uznał, iż charakterystyka schorzeń została przez biegłych oceniona prawidłowo z punktu widzenia zasad logiki, przy wykorzystaniu wiedzy specjalistycznej popartej doświadczeniem osób sporządzających opinię. Dlatego też, Sąd podzielił wnioski biegłych sądowych odnośnie zdolności badanej do pracy zarobkowej zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Zauważyć przy tym trzeba, że opinia wydana została przez biegłych sądowych o specjalnościach adekwatnych do schorzeń zdiagnozowanych u wnioskodawczyni. Nadto podkreślić należy, iż opiniujący w sprawie biegli swoje ustalenia i wnioski wywiedli po szczegółowej analizie całości dokumentacji medycznej oraz badaniu odwołującej.

W piśmie procesowym z dnia 27 maja 2013 r. odwołująca zakwestionowała wydaną w sprawie opinię, podnosząc, że od ponad pięciu lat pobierała rentę, występują u niej te same co uprzednio schorzenia, a stan jej zdrowia z wiekiem się pogarsza. Wskazała też, że wykonywane przez nią dotychczas prace polegały na ciągłym pozostawaniu w pozycji stojącej i związane były z wysiłkiem fizycznym. W piśmie tym odwołująca wniosła o dopuszczenie w sprawie dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy celem ustalenia czy stan jej zdrowia poprawił się i pozwala na podjęcie pracy zgodnej z poziomem posiadanych przez nią kwalifikacji.

Zarzuty te nie zasługiwały na uwzględnienie. Nie nasuwały bowiem wątpliwości zarówno fachowość biegłych sądowych, jak i rzetelność przeprowadzonego przez nich badania. Opinia w sposób przejrzysty obrazuje stan zdrowia ubezpieczonej. Odpowiada też na wszystkie istotne pytania, w pełni realizując dyspozycję Sądu wyrażoną w sentencji postanowienia o powołaniu biegłych sądowych. Biegli ci na podstawie osobistego badania odwołującej, które przeprowadzone zostało dokładnie, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie standardami oraz dogłębnej analizy dokumentacji medycznej znajdującej się

w aktach rentowych, dokonali prawidłowego rozpoznania i sformułowali ostateczne wnioski, które Sąd w pełni podziela. W niniejszej sprawie biegli sądowi dokonali oceny stanu zdrowia badanej z punktu widzenia kryteriów określonych dyspozycją art. 12 ustawy z dnia

17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, wyraźnie wskazując, że w aktualnym stanie zdrowia brak jest w przypadku wnioskodawczyni przeciwwskazań do wykonywania pracy zawodowej fizycznej ze względu na niewielkie nasilenie zmian chorobowych i nieznaczne upośledzenie sprawności organizmu, za wyjątkiem ciężkiej pracy fizycznej i wymagającej długotrwałego utrzymywania wymuszonej pozycji statycznej. Opierając się na wiedzy ogólnej i zasadach doświadczenia życiowego stwierdzić trzeba, że nie każda praca fizyczna wykonywana do tej pory przez ubezpieczoną wiązała się z ciągłym pozostawaniem w pozycji stojącej. Badana natomiast jest osobą sprawną fizycznie. Nie rozpoznano u niej porażień, wyraźnych objawów rozciągowych czy zaników mięśniowych, a neurologiczne objawy ubytkowe są niewielkie. Powyższy opis wskazuje na poprawę stanu zdrowia wnioskodawczyni, która w istocie od 2 maja 2008 r. do 30 września 2012 r. pobierała rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Trzeba mieć jednak na uwadze, że w 2007 r. odwołująca poddana została dwukrotnie poważnej operacji dysku (...), w wyniku czego wymagała długotrwałego leczenia i rehabilitacji na skutek dużego zespołu bólowego oraz ograniczenia ruchomości kręgosłupa lędźwiowego i szyjnego (opinie lekarskie z dnia: 28 kwietnia 2008 r. i 5 listopada 2008 r.- k. 36, 60 cz. II akt ZUS), których to objawów nie stwierdza się u niej obecnie. Wniosek o poprawie stanu zdrowia w tym przypadku jest więc uzasadniony.

Uwzględniając powyższe, na podstawie tej właśnie opinii, ocenionej pozytywnie, zgodnie z kryteriami zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłych, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków, Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie.

Mając na uwadze, że okoliczności sporne zostały w sprawie dostatecznie wyjaśnione, na rozprawie w dniu 5 czerwca 2013 r. Sąd oddalił wniosek odwołującej o dopuszczenie

w sprawie dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy, uznając, że nie wniosłoby to niczego nowego do sprawy, zmierzając jedynie do przewłoki postępowania. W tym miejscu podkreślić trzeba, że biegli sądowi dysponując całością dokumentacji medycznej złożonej

w aktach organu rentowego dokonali całościowej, rzetelnej i obiektywnej oceny stanu zdrowia badanej. Byli też osobami o odpowiednich ku temu kwalifikacjach i specjalizacji, skoro zasadniczym schorzeniem u odwołującej jest schorzenie narządu ruchu. Wskazać również należy, że potrzeba powołania innego (kolejnego) biegłego (biegłych) powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej (złożonych) opinii. Jeżeli więc opinia biegłego jest przekonująca i zupełna dla sądu, który swoje stanowisko w tym względzie uzasadnił, to fakt, iż opinia taka jest niepełna dla stron procesowych, nie jest przesłanką dopuszczenia w sprawie kolejnej opinii (por. wyrok SN

z dnia 6 maja 2009 r., II CSK 642/08, Legalis, postanowienie SN z dnia 6 czerwca 2012 r., I UK 113/12, Legalis).

Pozostałe okoliczności sprawy Sąd uznał za bezsporne, gdyż nie były w żaden sposób kwestionowane przez strony, zaś dokumenty przedstawione na ich stwierdzenie zostały ocenione przez Sąd za wiarygodne.

Sąd rozważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Istotą sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy i w jakim stopniu odwołująca S. S. jest niezdolna do pracy, czy istniejąca poprzednio częściowa niezdolność do pracy ustała oraz czy nastąpiła poprawa jej stanu zdrowia i na czym polega, jak również kiedy powstała niezdolność do pracy.

Zgodnie z brzmieniem art. 107 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub

z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie.

Stosownie zaś do treści art. 57 tej ustawy, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zgodnie z dyspozycją art. 12 ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

W myśl dyspozycji ust. 2 powołanego artykułu, całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast stosownie do ust. 3, częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Równocześnie w myśl art. 13 ustawy, przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania tej zdolności uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, jak również możliwość wykonywania dotychczasowej pracy, względnie

możliwość przekwalifikowania zawodowego. Zgodnie z ust. 2 tego artykułu, trwałą niezdolność do pracy orzeka się, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy.

Jak wynika z wydanej w niniejszej sprawie opinii biegłych sądowych neurologa, chirurga ortopedy- traumatologa, specjalisty chorób wewnętrznych i kardiologa, odwołująca, pomimo stwierdzonych u niej schorzeń w postaci przewlekłego zespołu lędźwiowego, dyskopatii wielopoziomowej, stanu po leczeniu operacyjnym przepukliny jądra miażdżystego (...), nadciśnienia tętniczego I stopnia, woli guzkowych tarczycy, zaburzeń nastroju w wywiadzie oraz żylaków kończyn dolnych, nie jest osobą niezdolną do pracy.

Skoro więc zaskarżona przez odwołującą decyzja ZUS Oddział w T. z dnia 28 listopada 2012 r. była zasadna, jej odwołanie od tej decyzji należało oddalić, przyjmując jako podstawę prawną takiego rozstrzygnięcia art. 57 ust. 1-2 i art. 12 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Procesową przesłankę rozstrzygnięcia stanowił przepis art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.